

ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

1606 София, ул. Владайска 29, www.fnsz.org

ДО Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЧРЕЗ ФНСЗ - КНСБ

Федерация на независимите синдикати от земеделието 1606 София ул. "Владайска" No29 Регистрационен индекс и дата <i>No 19/13.03.25r.</i>

ДЕКЛАРАЦИЯ С ИСКАНИЯ

**От служителите на ЦОРХВ, второстепенен разпоредител с бюджет към
Министерството на земеделието и храните, във връзка с увеличение на работните
заплати.**

Центърът за оценка на риска по хранителната верига е второстепенна структура към Министерство на земеделието и храните. Работи пряко с Министерство на земеделието и храните, както и с други структури, физически и юридически лица.

Работата на експертите в центъра изисква задълбочени познания в много области, които имат отношение към цялата агрохранителна верига. Центърът за оценка на риска извършва независим, прозрачен и безпристрастен анализ на научна информация по проблеми, които пряко или косвено засягат здравето на животните и растенията, растителните продукти и растителния репродуктивен материал и безопасността на храните и фуражите. Качествената оценка налага експертите да работят с научни анализи, статистически модели и международни стандарти, което изисква от тях специализирани знания и умения, извън основната им професионална компетентност.

Оценката на риска е строго специализирана област, която не се изучава в учебните заведения. Обучението и практическят опит в сферата са водещи фактори в професионалното поприще. Ежегодно всички експерти надграждат своите знания чрез строго специализирани чуждестранни програми и обучения, в това число и симулационни практики. Професионалният ценз на експертите е в различни области на висшето образование, не малка част от служителите са с научни степени и хабилитирани лица.

Експертите по оценка на риска в хранителната верига играят ключова роля в информирането и предпазването на населението от хранителни заболявания, замърсители в храни и фуражи, заболявания по животните, в това число и такива водещи до висока смъртност и големи икономически загуби, заболявания по животните, които се предават на човека (зоонози). Тяхната работа гарантира безопасността на хранителните продукти, което предотвратява епидемии и хронични заболявания, свързани с храненето.

С навлизането на нови технологии в хранителната индустрия (генетично модифицирани организми, нанотехнологии, алтернативни протеини) и климатичните промени, рисковете се увеличават. Познаването на методите за оценка на риска и епидемиологичния анализ изискват висококвалифицирани експерти, които да оценяват тези нови заплахи и да предлагат своевременни адекватни мерки. Европейските и международните регулации изискват от държавите да поддържат висок професионален капацитет в оценката на риска. Недостатъчни инвестиции в експертния състав могат да доведат до санкции и ограничения върху международната търговия.

Въз основа на становищата на ЦОРХВ се вземат решения за управление на рисковете по цялата хранителната верига (заразни заболявания по животните, зоонози, каламитети, епифитотии, продукти за растителна защита, торове, материали в контакт с храни, биологични замърсители и др.). Не достатъчния административен капацитет респективно намалява експертизата по отделните звена, като по този начин значително се намалява възможността за овладяване на дадена ситуация и поставя в реален риск всички участници в хранителната верига.

Изоставащото финансово заплащане на служителите е крайно недостатъчно да се задържат дългогодишни служители, в които е инвестирано обучение и имат богат опит в сферата на оценката на риска, като през периода от септември до декември 2024 г. петима експерти напуснаха Центъра, преминавайки в други институции, част от МЗХ, където заплащането е в пъти по-високо и отговаря на изискванията и отговорностите на съответните длъжности. Текуществото на кадри застрашава не просто ефективността на Центъра, а и самата му устойчивост в дългосрочен план.

Към момента Центърът разполага с девет незаети щатни бройки, но поради ниските възнаграждения (средна брутна заплата – 2 100 лв., средна нетна – 1 800 лв.), няма кандидати, които да проявят интерес към заемането им. Проведените конкурсни процедури с цел набавяне на нови кадри се оказаха неуспешни, няма интерес за участие или ако има такъв е минимален, като водещ фактор е ниското ниво на заплащане.

Тази ситуация е критична и изисква спешни мерки. Настояваме за адекватно, а не символично увеличение на възнагражденията с **30% за 2025 г.**, което ще спомогне за:

- ✓ Намаляване на текуществото на висококвалифицирани експерти;
- ✓ Привличане на нови специалисти и осигуряване на стабилност в изпълнението на дейностите;
- ✓ Преодоляване на диспропорциите в заплатите между експертите и служителите във

второстепенните и третостепенните разпоредители с бюджет към МЗХ;
✓ Гарантиране на ефективен контрол и навременно управление на рисковете в агрохранителната верига, което е в интерес на цялото общество.

Повишаването на заплатите на експертите в ЦОРХВ е не само оправдано, но и стратегически необходимо. То ще осигури качествено извършване на оценката, и от там предпазване на общественото здраве, устойчив икономически растеж и конкурентоспособност на страната в глобалната хранителна индустрия.

Обръщаме внимание, че при липса на навременна реакция, дефицитът на кадри в Центъра ще се задълбочи, което би могло да доведе до сериозни рискове за изпълнението на ключови държавни политики в сектора.

Очакваме Вашата подкрепа и съдействие!

С уважение:

Гр. София

13.03.2025г.

Камелия Илиева- Върбанова,

Председател на СО при ЦОРХВ-ФНСЗ

Валентина Васильонова, Председател ФНСЗ